

+ **Patrick HOOGMARTENS**

Bisschop van Hasselt

Kerstmis 2020

Aan de priesters, diakens en religieuzen van ons bisdom

Beste broeders en zusters in het priesterambt, het diaconaat en het religieuze leven
Beste echtgenotes ook van de diakens, vanuit het huwelijks sacrament met ons mee op weg

“Er komt een uur dat gij noch op die berg daar noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden”,
zo sprak Jezus tot de Samaritaanse in het zondagevangelie (Joh. 4, 21), vlak vóór de
eerste lockdown in ons land op 18 maart begon.

Sindsdien beleven we met z'n allen wereldwijd een vreemde periode van bedreiging door een
virus, dat het sociale en economische leven grotendeels lam legde en op vele plaatsen ziekte
en dood bracht. Als priesters, diakens en religieuzen hebben we zeker innerlijk elk op onze
eigen wijze meegeleefd met zieken en rouwenden, met mensen die hun werk kwijt geraakten,
met zelfstandigen die met hun zaak trachten te overleven, met jongeren die maandenlang
verstoken werden van lessen en normale contacten, met de wereldwijde tragiek van mensen
op de vlucht. We deelden ook in de bewondering voor de inzet van de wetenschappers en van
allerlei mensen in de zorg en in openbare diensten en voor gezinnen en alleenstaanden,
die standhouden in voor hen vaak moeilijke omstandigheden.

In onze gemeenschappen en in onze parochies trachtten we ook nieuwe wegen te zoeken om
met elkaar en met God verbonden te blijven. Er werd veel getelefoneerd.
Er ontstonden digitale samenkomsten met onze medewerkers.
Liturgische vieringen via radio en TV of het internet – en tussendoor gelukkig enige tijd
opnieuw in kleinere setting – boden velen troost. En er waren diepere contacten met mensen.

Tegelijk echter stellen we ons vragen naar het leven en de toekomst van onze
gemeenschappen. Wat gebeurt er met de catechese, met huwelijken en uitvaarten,
met de armen, met het middenveld, met de jongeren?
Hoe komt het dat er bij de lockdownmaatregelen wel gesproken wordt over cultuur,
maar niet over geloof of over erediensten en hun tradities sinds eeuwen?
We zouden er met velen over willen spreken, maar ook dat lukt ons niet.
Geen 'Gebedsdag van de religieuzen', geen presbyteriumsamenkomsten, ook geen
diakenretraite dit jaar...
We zijn wel bekommerd om de eenzaamheid van mensen en om hun heil en hun toekomst,
maar soms voelen we ons zélf ook hulpeloos en eenzaam.

Hoe kan je trouwens priester, diaken of religieus zijn bijna zonder die band met de
gemeenschap die de eucharistie viert?
Dat we sinds negen maanden en zelfs met Pasen en nu met Kerstmis zo moeilijk nog op een
gewone wijze de eucharistie kunnen beleven, heeft onze gemeenschappen en ook ons,
die ons leven aan de Heer hebben toegewijd, diep beroerd.
Is de eucharistie immers niet bron en hoogtepunt van élk christelijk leven?

Diep in ons hart geloven en hopen we: we zullen ons wel erdóór slaan, er komt wel een einde aan de lockdown...

Maar het evangelie van die derde zondag van de veertigdagentijd, net voor die eerste lockdown, neemt daar eigenlijk geen vrede mee.

In het uur dat wij noch op de berg, noch in Jeruzalem de Vader kunnen aanbidden, geeft Jezus een ander perspectief: "Er komt een uur, ja het is er al, dat de ware aanbidde de Vader zullen aanbidden in Geest en waarheid" (Joh. 4, 23).

Beleven wij nu niet op een bijzondere wijze zulk uur?

Is dit niet wat we collectief wereldwijd als Kerk kunnen meemaken? Ook al kunnen we niet of nauwelijks naar de tempel, naar de kerk, naar de eucharistie... zelfs nu kunnen we de Vader aanbidden. Het komt erop aan de Heer te herkennen, ja te aanbidden en zelfs ook te danken, ook bij een ogenschijnlijke mislukking.

In een toespraak bij zijn eredoctoraat in New York vertelde de grote hedendaagse componist Arvo Pärt een bijzondere anekdote. Toen hij muziek aan het schrijven was en het allemaal niet zo lukte, vroeg een jong meisje hem: "Heb je God ooit al bedankt voor je mislukking?" Pärt getuigde: "Wie de Heer herkent in alles wat er aan moois is, moet Hem ook leren herkennen bij elke mislukking of ervaring van onmacht. Hij weet Hem ook dán te danken voor zijn aanwezigheid."

Wie – dit jaar zonder onze gemeenschap in de eucharistie – Pasen heeft beleefd en begrepen, kan ook Kerstmis in de diepte verstaan.

Wie de Heer eens heeft erkend als Levende, die door de Vader is verhoogd nadat Hij voor ons op het kruis is gestorven, zal zich ook werkelijk verheugen om het mysterie van zijn geboorte, als een kind, terwijl er voor Hem geen plaats was in de herberg.

Wij zullen Hem met de Schrift in vreugde herkennen als Immanuel, God-met-ons.

In Hem is waarlijk de goedheid en de mensenliefde van God onze Heiland op aarde verschenen (Titus 3, 4). Hij kwam bij ons wonen, in ons broze leven.

Zo werden ook wij vernieuwd door de Heilige Geest (Titus 3, 5). Door Hem zijn wij erfgenamen geworden van het eeuwig leven, waar onze hoop op gericht is (Titus 3, 7).

Kerstmis, dierbare broeders en zusters, hoeft dus niet schraal gevierd te worden dit jaar, of met alléén de klemtoon op menselijke edelmoedigheid – hoe belangrijk ook – in wat de media zo mooi eigenlijk de 'warmste week' noemen. Ook nu kan het in al zijn volheid worden beleefd, de Vader aanbeddend, met de eenzaamheid van velen voor ogen, maar tegelijk met diepe vreugde. Want God is niet een verre God. De Schrift openbaart het ons. Hij kwam bij ons wonen in de broosheid van een Kind.

Laten we als priesters, diakens en religieuzen dit mysterie – meer dan ooit – langdurig overwegen in alle rijkdom van de lezingen van de kersttijd.

Zo zullen we ook dit jaar, dankzij het coronagebeuren misschien méér nog dan anders, begrijpen dat het Kind-ons-geboren, de Zoon-ons-geschonken ook genoemd wordt: "Wonderbare Raadsman, Goddelijke Held, Eeuwig Vader, Koning van de Vrede".

Van harte dank ik jullie voor jullie gebed en diepgang en voor jullie getuigenis.

Van harte wens ik jullie en jullie gemeenschappen en families een bijzondere Kerstmis toe en een gelukkig 2021, liefst met wat minder beperkingen.

Weet je, samen met je gemeenschappen, door de Heer gezegend.

Zalig Kerstmis

+ Patrick